

**Review of collective monograph under the title:
"SOCIAL, ECONOMIC AND INSTITUTIONAL PROBLEMS
OF SHAPING CONTEMPORARY ECONOMY IN RUSSIA"**

Authorship of the team of lecturers of the Department of Economy and International Relations of the Russian General Social University (RGSU), Moscow 2011

**Recenzja monografii zbiorowej pod tytułem:
„SOCJALNE, GOSPODARCZE I INSTYTUCJONALNE PROBLEMY
KSZTAŁTOWANIA WSPÓŁCZESNEJ GOSPODARKI ROSJI”,
autorstwa zespołu wykładowców Katedry Ekonomii i Stosunków
Międzynarodowych Rosyjskiego Państwowego Socjalnego Uniwersytetu (RGSU), Moskwa 2011**

Aliaksandr Charnawalau

¹Pope John Paul II State School of Higher Education in Biała Podlaska
Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej

Charnawalau A. (2015), Review of collective monograph under the title: „Social, economic and institutional problems of shaping contemporary economy in Russia”/ Recenzja monografii zbiorowej pod tytułem: „Socjalne, gospodarcze i instytucjonalne problemy kształtowania współczesnej gospodarki Rosji”, Economic and Regional Studies, vol. 8, no. 1, pp. 122-125.

General remarks

The monograph which is the subject of a review is the effect of scientific studies of a team of authors, lecturers, doctoral students of the Department of Economy and International Relations, employees of the Russian General Social University in Moscow which deals with scientific studies within the framework of the theory of economy, including institutional economy. The elaborations presented within the monograph by the authors concern the main scientific stream of research by the department, being the social-economic issue of building human capital within the framework of modernizing Russian economy. The analysis and assessments conducted within the reviewed work are complex issues of conceptual and methodological as well as practical nature. The subject literature is significantly dispersed and is not uniform in terms of its contents. The study focuses in this regard on research, assessment of status as well as it defines the forecasted perspectives of development of this phenomenon in the future. Above all, this ought to be referred to such fields as: innovation growth, theory of economy based on knowledge, informatization and modernization of industry and agriculture in Russia, ways of functioning of modern world economy.

Uwagi ogólne

Będąca przedmiotem recenzji monografia jest efektem dociekań naukowych zespołu autorów, wykładowców i doktorantów Katedry Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych, pracowników Rosyjskiego Państwowego Socjalnego Uniwersytetu w Moskwie, zajmujących się badaniami naukowymi, w ramach problematyki z zakresu teorii ekonomii, w tym ekonomii instytucjonalnej. Przedstawione przez autorów monografii rozważania dotyczą podstawowego naukowego nurtu badań katedry jakim jest społeczno-gospodarcza problematyka budowania kapitału ludzkiego w ramach modernizacji gospodarki Rosji. Podjęte w recenzowanej pracy analizy i oceny należą do złożonych zagadnień natury merytorycznej i metodologicznej, a także praktycznej. Literatura przedmiotu badań jest bardzo rozproszona i nie jest jednorodna co do swojej treści. Praca w tym zakresie ogniskuje badania, ocenia stan, jak również określa przewidywane perspektywy rozwoju zjawiska na przyszłość. Przede wszystkim odnieść to można do takich sfer jak: rozwój innowacji, teoria gospodarki opartej na wiedzy, informatyzacja i modernizacja przemysłu i rolnictwa w Rosji, sposoby funkcjonowania współczesnej gospodarki światowej.

Address for correspondence: dr. hab. prof. nadzw. Aliaksandr Charnawalau, Pope John II State School of Higher Education in Biala Podlaska, Sidorska St. 95/97, 21-500 Biala Podlaska, Poland; phone: +48 83 344 99 05, e-mail: czernowalow@gmail.com

Full text PDF: www.ers.edu.pl; Open-access article.

Copyright © Pope John Paul II State School of Higher Education in Biala Podlaska, Sidorska 95/97, 21-500 Biala Podlaska;

Indexation: Index Copernicus Journal Master List ICV 2013: 6.48; Polish Ministry of Science and Higher Education 2014: 4 points.

The methodological layer of the monograph is on a very high academic level. It is testified by a correct embrace of: the topic and the subject, as well as of spatial and temporal scope and qualitative and quantitative analysis. Such approach allows not only for the recognition of general tendencies of formation of the procedures of development of computerization and modernization of Russian economy in particular situations, including the crisis ones, but also for the conduct of the comparative researches of organizations, strategies of organization and activity of individuals and groups in various situations of economy transformation. Following this, one should acknowledge the monograph structure as correct. It consists of three chapters, which correspond well with the whole structure of the conducted investigations. In most of the articles there is a sequence of disquisitions – from theory, description of the current state, through analysis to stating the prognosis of the phenomenon.

Detailed remarks, evaluations and proposals

The reviewed monograph consists of 395 pages and contains 43 articles. It consists of an introduction – specifying the idea of solving the problems raised in the work, three parts constituting the essential part of the monograph and bibliographies, which are placed at the end of each article. The main parts of the monograph have been titled:

1. *The details of building and development of human capital*
2. *Innovation and modernization. Knowledge-based economy*
3. *Theoretical bases of development of contemporary economy*

The analysis of the methodological, content, publishing and editorial side of deliberations conducted in the monograph entitles to the formulation of a number of remarks, evaluations and proposals.

The details of building and development of human capital (140 pages)

The first part, which consists of 15 articles, concerns theoretical bases of building and development of human capital. Its authors identify methodological basis of researches resulting from the premises of human capital theory in a correct and inquiring way. The authors underpin their arguments with views presented in English and Russian subject literature. In the first part, the following articles deserve attention: "Informal institutions of building human capital" by prof. Piotr Soloduch, in which the identification of problems of a new institutional economy in the process of analysis of such phenomenon as human capital and its rootedness in sociocultural conditions has been presented; "State and health protection: economic aspect" by prof. Vladimir Starostenka; and "Human potential management project" by prof.

Warstwa metodologiczna monografii stoi na bardzo wysokim akademickim poziomie. Świadczy o tym ujęcie w sposób poprawny: przedmiotu i podmiotu, a także zakresu przestrzennego i czasowego, analizy jakościowej i ilościowej. Podejście takie pozwala nie tylko na rozpoznanie ogólnych tendencji kształtowania się procedur rozwoju informatyzacji i modernizacji gospodarki Rosji w określonych sytuacjach, w tym też kryzysowych, ale również na podjęcie badań porównawczych nad organizacjami, strategiami organizacji oraz działalnością jednostek i grup w różnych sytuacjach transformacji gospodarki. W ślad za tym należy uznać także za poprawną strukturę monografii, uformowaną w trzech rozdziałach, które dobrze korespondują z całością prowadzonych dociekań. W większości artykułów występuje sekwencja wywodów - od teorii, opisu obecnego stanu, poprzez analizę do określenia prognozy zjawiska.

Szczegółowe uwagi, oceny i propozycje

Recenzowana monografia liczy 395 stron i zawiera 43 artykuły. Składa się z wstępu – określającego ideę rozwiązania problemów podjętych w pracy, trzech części stanowiących zasadniczą treść monografii oraz bibliografii, która jest umieszczona na końcu każdego artykułu. Główne części monografii zostały zatytułowane:

1. *Szczegóły budowania i rozwoju kapitału ludzkiego*
2. *Innowacja i modernizacja. Gospodarka oparta na wiedzy*
3. *Teoretyczne podstawy rozwoju współczesnej ekonomii*

Analiza strony metodologicznej, merytorycznej, edytorskiej i redakcyjnej przeprowadzonych w monografii rozważań upoważnia do sformułowania szeregu uwag, ocen oraz propozycji.

Szczegóły budowania i rozwoju kapitału ludzkiego (140 stron)

Część pierwsza, na którą składa się 15 artykułów, dotyczy teoretycznych podstaw budowania i rozwoju kapitału ludzkiego. Jego autorzy w sposób poprawny i dociekliwy identyfikują metodologiczną podstawę badań wynikającą z przesłanek teorii kapitału ludzkiego. Autorzy swoje argumenty podbudowują poglądami prezentowanymi w angielskiej i rosyjskiej literaturze przedmiotu. W pierwszej części na uwagę zasługują artykuły profesora Piotra Soloducha „Nieformalne instytucje budowania kapitału ludzkiego”, gdzie następuje identyfikacja problemów nowej ekonomii instytucjonalnej w procesie analizy takiego zjawiska jak kapitał ludzki i jego zakorzenienie w warunkach społeczno-kulturowych; profesora Włodzimierza Starostenki „Państwo i ochrona zdrowia: aspekt gospodarczy” i profesora Borysa Titarenki

Borys Titarenka, both analysing ways of raising the health standards in Russia. In regard to the deliberations conducted in these articles it is hard to report remarks of content character. In turn, greater detail and insight of disquisitions is needed in the articles of young scientists – PhD students – concerning the issues of social security, investment in the welfare sphere of economy, processes of introducing institutional changes, emergence of the conception of human capital and others. That, however, goes beyond the scope of this review.

Innovation and modernization. Knowledge-based economy (117 pages)

In the second part of the considerations 14 articles were presented, which relate to the theoretical foundations of creating a knowledge-based economy. Authors based their views on English and Russian literature. In this part the article "The theory of the information society" by Prof. Włodzimierz Rudniew is noteworthy, where the author criticizes the theory of post-industrial society (Post-Industrial Society), built on the work of F. Webster, B. Melody, Castells'e and others, theory of *Information capitalism*, using the concept of *information work and classless society*. Prof. Boris Salichow in an article titled "The substantive reasons for economic innovation and the specifics of their contemporary analysis" shows a well-developed method of economic philosophy on the basis of which he focuses on innovation as a phenomenon which repeats itself and that innovations in the modern economy require multi-subject analysis. In the understanding of issues of innovative development of the Russian economy a helpful article was prepared by Professor Maria Sawina, titled "Institutional changes and innovative development of the Russian economy", in which new concepts, such as *the base and the potential cost of human capital were analysed*. In this section, there were also articles of young scientists and PhD students.

Theoretical basis for the development of contemporary economy (130 pages)

The subject of the third part is of a theoretical and analytical nature. In this part the work of Prof. Aliaksander Koczetkow titled "The essence of the procedures of construction and development of the Russian tax system" should be distinguished. Here, the author focuses his inquiry on the issue of improving the rules of building tax system. These considerations are supported by the structure of the operating models and the size of the Russian state budget, ability to respond in the event of an emergency. In the article the author presents proposals for improvement of tax law. Following this the essence of strategy was defined and their characteristic features were made.

„Projekt zarządzania potencjałem ludzkim”, analizujące sposoby podwyższania standardów zdrowotnych w Rosji. W odniesieniu do podjętych w tych artykułach rozważań trudno zgłosić uwagi o charakterze merytorycznym. Z kolei artykuły młodych naukowców - doktorantów dotyczące problematyki ubezpieczeń społecznych, inwestowania w socjalną strefę gospodarki, procesów wprowadzenia instytucjonalnych zmian, powstania koncepcji kapitału ludzkiego i inne, potrzebują większej szczegółowości i wnikliwości wywodów, co wykracza poza ramy tej recenzji.

Innowacja i modernizacja. Gospodarka oparta na wiedzy (117 stron)

W części drugiej podjęte rozważania zostały przedstawione w 14 artykułach, które dotyczą teoretycznych podstaw budowania gospodarki opartej na wiedzy. Swoje poglądy autorzy opierają na angielskiej i rosyjskiej literaturze przedmiotu. W części tej na uwagę zasługuje artykuł profesora Włodzimieza Rudniewa „Teoria społeczeństwa informacyjnego”, gdzie autor krytykując teorię społeczeństwa postindustrialnego (Post-Industrial Society) budowaną na podstawie prac F. Webstera, B. Melody, Castells'e'a i innych, teorię *kapitalizmu informacyjnego*, stosując pojęcie *informacyjnej pracy i bezklasowego społeczeństwa*. Profesor Borys Salichow w artykule pod tytułem „Merytoryczne podstawy innowacji gospodarczych i specyfika ich współczesnej analizy” przedstawia szeroko rozwiniętą metodę filozofii gospodarczej, na podstawie której koncentruje uwagę na innowacjach jako na zjawisku odtwarzającym się i na tym, że innowacje we współczesnej gospodarce potrzebują analizy wieloprzedmiotowej. W zrozumieniu kwestii rozwoju innowacyjnego gospodarki rosyjskiej pomocny jest przygotowany przez profesor Marię Sawinę artykuł pod tytułem „Zmiany instytucjonalne, a innowacyjny rozwój gospodarki Rosji”, w którym poddane zostały analizie nowe pojęcia, takie jak: *koszt bazowy kapitału ludzkiego i potencjalny koszt kapitału ludzkiego*. W tej części nie zabrakło też artykułów młodych naukowców i doktorantów.

Teoretyczne podstawy rozwoju współczesnej ekonomii (130 stron)

Tematyka trzeciej części ma charakter teoretyczno-analityczny. W tej części należy wyróżnić pracę profesora Aliaksandra Koczetkowa noszącą tytuł „Istota procedur budowy i rozwoju rosyjskiego systemu podatkowego”. Tu autor koncentruje swoje dociekania na kwestii doskonalenia zasad budowania systemu podatkowego. Rozważania te zostały wsparte wzorami operacjonalizującymi strukturę i rozmiar budżetu państwa rosyjskiego, możliwości reagowania w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej. W artykule autor przedstawił wnioski dotyczące doskonalenia prawa podatkowego. W ślad za tym określono istotę strategii przedsiębiorstwa oraz dokonano charakterystyki ich cech.

Young authors of other works emphasized the lack of clarity of the operating strategic and deliberate complex in the development of the Russian economy. Based on the experience of the United States and the Soviet Union they have indicated that in the analysis of the social and economic conditions, it is necessary to specify a strategic area management planning and developing a strategic management center. Critical remarks should be reported regarding editorial considerations set out in this section. In addition to the interesting generalizations that from the substantive point of view do not raise objections, a number of editorial errors should be noticed. The form of footnotes and lack of bibliography in some articles must be considered as such.

Conclusions

Monograph from the content-related point of view deserves a high rating. Considerations undertaken in it have, to some extent, an innovative character. The work is characterized by keynote that accompanies the reader from the first to the last article. When assessing scientific inquiry of reviewed monograph we need to pay attention to the use of quantitative and qualitative literature. Literature used is impressive - there were both closed positions, articles, expert opinions, as well as the results of the study, or references to legislation. In addition to the scientific value, the reviewed monograph can be useful for the purpose of the educational process in higher education in economics. Taking under consideration the substantive values, all the considerations made in the monograph should be highly assessed. Following this the adoption of the reviewed studies monograph can be fully recommended to a higher university teaching.

Młodzi autorzy innych prac podkreślili brak wyrazistości funkcjonującego kompleksu strategiczno-celowego w rozwoju gospodarki Rosji. Bazując na doświadczeniach USA, a także ZSRR wskazali, iż przy analizie warunków społecznych i gospodarczych konieczne jest wyspecyfikowanie strefy strategicznego planowania gospodarowania i stworzenia strategicznego centrum gospodarowania. Uwagi krytyczne należy zgłosić do strony redakcyjnej rozważań przedstawionych w tej części. Oprócz interesujących uogólnień, które z merytorycznego punktu widzenia nie budzą zastrzeżeń, zauważyć także trzeba liczne potknięcia redakcyjne. Za takie uznać trzeba formę przypisów i brak bibliografii w niektórych artykułach.

Wnioski

Monografia pod względem merytorycznym zasługuje na wysoką ocenę. Podjęte w niej rozważania mają w pewnym stopniu charakter nowatorski. Pracę charakteryzuje myśl przewodnia, która towarzyszy Czytelnikowi od pierwszego do ostatniego artykułu. Oceniając dociekania naukowe recenzowanej monografii trzeba zwrócić uwagę na wykorzystanie ilościowe i jakościowe literatury przedmiotu. Wykorzystana literatura jest imponująca - znalazły się tam zarówno pozycje zwarte, artykuły, ekspertyzy, jak też wyniki badań własnych czy też odwołania do aktów prawnych.

Poza wartością naukową recenzowana monografia może być przydatna na użytek procesu dydaktycznego w uczelniach ekonomicznych. Mając na uwadze jej walory merytoryczne należy bardzo wysoko ocenić całość podjętych w monografii rozważań. W ślad za tym w pełni można rekomendować przyjęcie recenzowanego opracowania monograficznego do pracy dydaktycznej uczelni wyższej.